

**СТРАТЕГИЯ
ЗА РАЗВИТИЕ НА
СУ „ЛЕТЕЦ ХРИСТО ТОПРАКЧИЕВ“
БОЖУРИЩЕ**

2021 - 2025

Настоящата Стратегия е одобрена от Обществения съвет на ...../съгласно чл. 269, ал. 1, т. 1/ и Приета от Педагогическия съвет на проведено заседание на дата 12.10.2021г. /съгласно чл. 263, ал. 1, т. 1 на Закона за предучилищното и училищното образование/.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Общи положения
2. Анализ на състоянието на образователната институция
3. Поемане на отговорност
4. Мисия и визия
5. Цели
  - 5.1. Стратегически цели
  - 5.2. Оперативни цели
    - 5.2.1. Оперативна цел 1
    - 5.2.2. Оперативна цел 2
    - 5.2.3. Оперативна цел 3
    - 5.2.4. Оперативна цел 4
    - 5.2.5. Оперативна цел 5
6. Индикатори за измерване на дейностите по изграждане системата за качество
7. Критерии и показатели за оценка на дейностите за постигане на стратегическите и оперативни цели
8. Обхват на стратегията
9. Администриране
10. Финансиране
11. Мерки
12. Оценка на стратегията

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

А. НОРМАТИВНА УРЕДБА

Стратегията за развитие на СУ «Летец Христо Топракчиев» е разработена на основание чл. 70, чл. 263. (1) /ПС/ и чл. 269. (1) /Обществени съвет/ от ЗПУО и чл. 7 от ЗФУКПС. Стратегията обхваща периода от 2021 до 2025 година, като се актуализира на две години или при необходимост, отразява стратегическите цели на МОН за развитие на образованието и е разработена въз основа на документите, отразяващи държавната политика в областта на образованието:

1. Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030)
2. Закон за предучилищното и училищно образование /ЗПУО/.
3. Европейската референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот
4. Подзаконовите нормативни актове в областта на предучилищното и училищното образование;
5. Визия, цели и приоритети на Националната програма за развитие България 2030;
6. Националната програма за развитие България 2030;
7. Национална програма за интеграция на деца със специални образователни потребности /Стандарт за приобщаващо образование/
8. Национална програма и план за по-пълно обхващане на учениците в задължителна училищна възраст.
9. Национална стратегия за въвеждане на ИКТ в училищата
10. Национална програма за развитие на физическото възпитание и спорта.
11. Регионални приоритети на средното образование - чл. 196. ЗПУО
12. Общински политики в средното образование - чл.197 от ЗПУО.
13. Спецификата на конкретното училище от стандарта за институциите.

Б. СЪЩНОСТ

В основата на стратегията за развитие на СУ „Летец Христо Топракчиев“ за периода 2021-2025 година стоят ключовите компетенции в съответствие с Европейската референтна рамка за учене през целия живот и основните цели на училищното образование /чл.5 ЗПУО/. В СУ „Летец Христо Топракчиев“ се осигурява среда за тяхното ефективно прилагане, което е предпоставка чрез образователната и възпитателна работа да се изграждат свободни и инициативни личности, да се подкрепя личностното развитие на всяко дете в съответствие с интересите и потребностите му, да се изграждат устойчиви нагласи и мотивация за учене, да се формират нагласи и умения за активно и отговорно гражданско мислене, толерантност и уважение. Училището се развива като съвременна конкурентна образователна институция, на която целите и резултатите от ученето са подчинени на образователните стандарти, обвързани с условията и процесите за тяхното постигане.

Предизвикателство както за образователните системи и институции в световен мащаб, така и за СУ „Летец Христо Топракчиев“ е да адаптират своите учебни стратегии и политики, за да предоставят качествено и ефективно обучение от разстояние в електронна среда /ОРЕС/. В периода март 2020 – септември 2021 училището успя да промени своята нормативна уредба, като направи допълнения към Правилника за дейността на училището и нормативно регламентира ОРЕС, спрямо чл. 40а от ЗПУО, прие мерки за работа при ОРЕС и ги актуализира в динамично променящата се среда. Организира кампании за осигуряване на устройства за ОРЕС на учениците, продължава да реализира успешно политиките на МОН и дейностите по Оперативната програма „Равен достъп до училищното образование в условията на кризи“, които обезпечават учебния процес с устройства. Ангажимент на училището е да заложи в плана за действие към стратегията си за развитие изготвянето на мерки за запазване и повишаване на резултатите на учениците при обучение от разстояние в електронна среда, да приложи механизми за запазване на уменията им за общуване и съхраняване на училището като социално място, да предприеме действия за запазването на училищния живот и училищната общност.

Навлизането на динамично променящите се информационни и комуникационни технологии във всички сфери на живот и работата върху четвъртата ключова компетентност „Компютърни умения“ заемат основно място в политиката за развитие на СУ „Летец Христо Топракчиев“. Успешно бяха въведени профилите „Софтуерни и хардуерни науки“ и „Хуманитарни науки“ в гимназиален етап на образование и се утвърди изучаването на ИТ в избираемите часове от първи до седми клас. Добрият мениджмънт и финансово планиране позволиха да се модернизират и изградят пет компютърни кабинета, да се осигурят мултимедийни средства за интерактивно обучение в класната стая за провеждане на часовете по общообразователните предмети, да се оборудват кабинетите с лаптопи за осъществяване на интерактивно обучение. Училището е осигурило пълно покритие и свободен достъп до WI-FI във всички сгради. Това дава възможност на педагогическите специалисти и на учениците активно да работят с новите технологии, да изследват в процеса на учене, да покажат постиженията си чрез участие в състезания, свързани с компютърните умения.

Приоритет в обучението в СУ „Летец Христо Топракчиев“ е и развитието на втората ключова компетентност у учениците „Комуникиране на чужди езици“. Успоредно с новите технологии училището предлага интензивно изучаване на английски език в осми клас, както и избираеми учебни часове в VIII, IX и X клас и часове за профилирана подготовка в XI и XII. Разкрити са паралелки от първи до седми клас, в които са осигурени избираеми часове за изучаване на английски език. Като втори задължителен чужд език е въведено изучаването на испански език.

СУ „Летец Христо Топракчиев“ – град Божурище

В периода 2016 – 2021 СУ „Летец Христо Топракчиев“ успешно реализира проекти по програма „ЕРАЗЪМ +“, Център за развитие на човешките ресурси: проект „Водата в нашия свят“, в периода 2016 – 2018 на стойност 26 610 евро; проект „Технологии и английски за всеки ученик“, 2018 -2019, образователната мобилност за учители в сферата на училищното образование на стойност 13 240 евро; проект „Толерантността е най-добрият ми приятел“, 2018 – 2021 на стойност 24 462 евро; проект СТЕМ, 2018-2021 на стойност 29 296 евро; стойност на проекта; проекта Еразъм + СПОРТ – Централизираны дейности, 2018-2020 - училището е партньор на Спортен клуб „ДРАГ“ по проект „VIKE”.

Дейностите по проектите осигуриха възможности на учениците и учителите да развият своите чуждоезикови компетенции, да подобрят уменията си за общуване на английски език, да създадат електронни ресурси и учебно съдържание по учебните дисциплини от областите на СТЕМ, да споделят учебни практики, да изработят електронни учебни ресурси на английски език за работа в учебните часове, да работят в екипи, да измерят и съпоставят компетенциите си с тези на колеги и ученици от различни европейски държави. Изпълнението и работата по международните проекти превръщат училището ни във водеща образователна институция в региона по отношение на развитието на европейските стандарти, определя го като лидер в управлението и реализирането на международните политики за учене чрез практическа приложност, превръща го в модел за подражание като същевременно с това осигуряват алтернативно финансиране на образователния процес.

СУ „Летец Христо Топракчиев“ реализира изискванията на Глава втора от ЗПУО за обучение на български език в системата на предучилищното и училищното образование, както и чл. 3, ал. 7 от ЗПУО за съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език. В училището работят квалифицирани преподаватели и са създадени условия за отлична подготовка по български език и литература. Резултатите от усвояването на нормите на книжовния български език и обучението по програмите по български език и литература се измерват с резултатите от Държавните зрелостни изпити и Националните външни оценявания след четвърти, седми и десети клас. Тенденция е средните резултати на училището от Държавните зрелостни изпити след завършен 12. клас да се повишават, като през учебната 2020/2021 година училището е с най-висок резултат в София област и сред първите 20 на национално равнище. Последователната и задълбочена работа в часовете по български език и литература дава възможност да се реализира компетенция 1 от Европейската референтна рамка - Комуникиране на майчин език.

Приоритет за училището е и да създава условия за запазване на българската културна традиция, което на практика изпълнява чл. 5, ал.1, т. 2 от ЗПУО за съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност. В училището са осигурени избираеми часове по хореография, в които учениците имат възможност да се запознаят с българските народни танци, традиции, обичаи и култура. Ежегодно ученици от началния етап на образование представят София област на Националния кръг на състезанието „Фолклорна плетеница“ – включено в календара на МОН – и заемат призови места. Обучението по изобразително изкуство и музика е обвързано с провеждането на изложби, концерти, инициативи, форуми на изкуствата. В продължение на повече от 10 години СУ „Летец Христо Топракчиев“ провежда на практика обучение по ключова компетенция 8 „Културни познания“.

Обучението в СУ „Летец Христо Топракчиев“ е насочено и към усвояването на ключови компетенции 6 „Социални и граждански умения“. Учениците трябва да овладеят като комплекс от взаимосвързани знания, учение и нагласи или отношения, необходими за личностното им развитие и изграждането на активната им гражданска позиция /§ 1, т.12/. Постигането на тези стандарти намират своето място в изучаването

СУ „Летец Христо Топракчиев“ – град Божурище

на общообразователната подготовка /чл. 77, ал.1, т. 6 и ал.2 от ЗПУО/. Ежегодно в училището се избира ученически съвет. Участието в него дава възможност на учениците да обсъждат и дебатираат ангажирани позиции, да правят предложения и вземат решения, активно да участват в училищния живот и да имат отношение към социалната среда, в която се намира СУ „Летец Христо Топракчиев“. Това развива уменията им за изразяване на гражданска позиция. Училищният парламент е форма за ученическо самоуправление /чл.171, ал.1, т.10,11,12/, чрез която учениците участват в обсъждането при решаването на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност и дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и факултативни часове и за училищния учебен план. Училищното ръководство съдейства на учениците от училищния парламент да получават подкрепа и от органите на местно самоуправление при техни инициативи, свързани с живота на общността. Най-често тези инициативи засягат тяхното гражданско самосъзнание, екологичната култура и преодоляването на агресията и насилието сред младите хора.

СУ „Летец Христо Топракчиев“ е изправено и пред друго предизвикателство - осигуряването на възможности за приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование, като процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на всеки ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици. В контекста на приобщаващото образование в училището, в съответствие с чл.3, ал.2, т.3 от ЗПУО /равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик/, се интегрират 19 ученици със специални образователни потребности /СОП/ от 1 до 10 клас. В началото на настоящата 2021-2022 учебна година към екипа на училището се назначи логопед, което ни даде възможност да разполагаме с училищен екип за комплексно оценяване. Екипът осъществява контакти със социалните партньори за успешната интеграция и развитие на учениците със СОП, ранна диагностика на обучителни трудности и превенция от отпадане. Предизвикателство пред училището е създаването на достъпна архитектурна среда, осигуряването на непрекъсната квалификация на педагогическите специалисти за работа с деца със СОП и въвеждането на по-ефективни методи за работа с тях.

Демократичният дух на образователната институция се изразява в приобщаването на родителите като активни участници в образователния процес и разгръщането на възможностите им за граждански контрол чрез участие в обществени съвети. Училището успешно си партнира с изградения Обществен съвет към него, който ефективно и в съответствие с чл. 265, ал. 2, от ЗПУО подпомага развитието на училището и осъществява граждански контрол върху управлението му. Настоящото прозрачно управление на училището, администрирането на учебните дейности и правилното прилагане на нормативните документи, работата за създаване на ефективна и мотивираща учебна среда, добрите практики в образованието и възпитанието, прилагани в СУ „Летец Христо Топракчиев“, са гаранция за успешното сътрудничество между училището и Обществения съвет. Като резултат се вземат най-ефективните решения свързани с развитието на училището, обсъждането на програмите по чл. 263, ал. 1, т. 8 и 9, избора за въвеждане на ученически униформи, политиките и мерките за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на училището, външното оценяване, инспектирането на училището, разпределението на бюджета по дейности и размера на капиталовите разходи, прилагането на нормативните актове. Училищното настоятелство към училището не функционира. Анализиранието на настоящата ситуация показва необходимостта от засилване на ролята на родителя, по-ангажираното му участие в училищния живот и набелязването на конкретни мерки за приобщаване на родителите към дейността на училището. В СУ „Летец Христо Топракчиев“ се организират разнообразни инициативи и се прилагат механизми за ангажирано участие на родителите в училищния живот, като училището трябва да

предприеме действия за повишаване мотивацията за включване на повече родители в тях.

Автономията на училището /чл.3, ал.2, т.10 и чл.28, ал.2 ЗПУО/ да разработва училищни учебни планове, учебни програми за разширена и допълнителна подготовка, както и да разпределя учебната програма в рамките на съответния етап в зависимост от потребностите на учениците се прилага след внимателен анализ на осигуреността на училището с преподавателски кадри, възможностите на материално техническата база, финансовите параметри, общата и последователна стратегия за развитие на училището. Само при добър анализ на училищните възможности и ефективното използване на неговите ресурси, училището може да очаква повишаване на своя имидж и подобряване на резултатите от ученето по съответните учебни предмети. Основният акцент в избора на учебни планове в СУ „Летец Христо Топракчиев“ се поставя върху използването на информационните и комуникационни технологии във всички учебни предмети за интерактивно представяне на учебното съдържание и създаване на умения у учениците за практическо обучение и учене чрез изследване. В резултат училищният мениджмънт очаква прилагане на практики за усвояване на ключова компетенция 5 „Обучение как да учим“. Тенденция в направените анализи на резултатите от НВО след 7 и 10 клас са пониските резултати на учениците по математика. Необходимо е да се повиши броят на часовете с проектно базирано обучение, както и да се подобрят уменията на педагогическите специалисти за подготовка и управление на класната стая при този тип преподаване и учене. За да се повишат резултатите на учениците по математика, трябва да се повиши ефективността от консултациите по предмета, да се прилага по-ефективно диференцираното консултиране на учениците.

Важен фактор за гаранция на качествено образование е непрекъснатото повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти и превръщането ѝ не само в право, но и в задължение /чл.219, ал.1, т.5 и ал.2, т.4 от ЗПУО/. В СУ „Летец Христо Топракчиев“ квалификацията и кариерното развитие на педагогическите специалисти се реализира чрез обучения по специализирани международни и национални програми и повишаване на компетентностите на конкретния педагогически специалист. В съответствие с професионалния профил на изпълняваната длъжност се търси път за професионалното му развитие, адекватно на националната, регионалната, общинската и училищната политика. То е насочено и към напредъка на децата и учениците. Училищната комисия по квалификация осигурява възможности за всеки педагогически специалист да се включи в организирано обучение според предпочитанията и интересите му. Разработва се квалификационен план за финансова обезпеченост на квалификационните дейности, спазват се принципите на равнопоставеност и законосъобразност, предлагат се вътрешни училищни квалификационни дейности, използва се регистърът за обучения на МОН при избора на външни квалификационни форми. Училищният мениджърски екип е поставен пред предизвикателството да разработи стратегия за справяне с ниската мотивация за продължаващо обучение на голяма част от педагогическите специалисти, обусловена основно от възрастта и ниския финансов стимул. Очакванията са тези политики и мерки за кариерно развитие на педагогическите специалисти да благоприятстват атестацията им като оценка на съответствието на дейността им с постигнатите резултати.

2. Анализ на състоянието на СУ „Летец Христо Топракчиев“

ИСТОРИЯ, СТАТУТ

СУ «Летец Христо Топракчиев» има 85 годишна история, едно от най-големите средни училища в Софийска област и е единственото училище в България, носещо името

СУ „Летец Христо Топракчиев“ – град Божурище

на подпоручик Христо Топракчиев. В него се обучават 680 ученици от 1 до 12 клас от 66 педагогически специалисти. Училищната общност съхранява училищните символи и традиции – училищно знаме, ключ на знанието, символиката на първи и последен училищен звънец, преминаване през символична „шестицата“ за отлична учебна година, отбелязване на патронен празник, тържествено откриване на учебната година и официално честване на 24-ти май. За учениците от 1 до 4 клас е организирано целодневно обучение за всяка от 13те паралелки в начален етап и 1 сборна група за учениците от 5 до 7 клас. Училището е със статут на средищно и община Божурище осигурява транспорт за над 162 пътуващи ученици от съставните населени места в община Божурище. За учениците от 1 до 4 клас транспортът е специализиран, за учениците от 5 до 12 клас община Божурище финансира транспортната фирма – превозвач за осигуряване на карти за пътуване към съществуващата междуселищна транспортна мрежа в общината. За оказване на сътрудничество и подкрепа при постигане на целите си, училището работи в партньорство с Обществения съвет, Ученическият парламент и Синдикалните организации към СБУ и КНСБ и КТ Подкрепа, органите на местната власт и НЧ „Христо Ботев“, успешно си партнира с колоездачен клуб „Омега тийм“ и езикова школа „Фарос“.

Социално-икономически анализ:

1. Основни предизвикателства пред българската образователна система и ефективни начини за справяне с тези предизвикателства на СУ „Летец Христо Топракчиев“:

Демографска характеристика:

СУ „Летец Христо Топракчиев“ се намира в град Божурище, област Софийска. Броят на населението на града обуславя и необходимостта от едно средищно училище за района. В училището се обучават 95 % от учениците, живеещи на територията на града и общината от първи до седми клас и около 60% от учениците в гимназиален етап, като за последните четири години броят на учениците в гимназиален етап се е увеличил. Училището успява да реализира държавен план-прием на две паралелки в 8, 9, 10 и 12 клас. Постоянна стратегия на училището е задържането на учениците след завършен 7 клас. Близостта до столицата София и добрата инфраструктура дават възможност за достъп и избор на огромен брой училища, които предлагат широка гама профили и професии за обучение. Предизвикателство е СУ „Летец Христо Топракчиев“ да предлага по-високи стандарти на обучение, по-добра и модерна учебна среда и условия с цел то да бъде предпочетено от родителите и учениците като място за обучение. Зрелостниците, обучавани по училищните учебни планове, които осигуряват и добра общообразователна подготовка, имат възможност да продължат образованието си в избрани от тях специалности в университети.

СУ „Летец Христо Топракчиев“ намира своето място в системата на неспециализираните общински училища като средищно училище с целодневна организация на учебния ден. /чл.38, ал.1, т.5 и ал.4 и чл. 53, ал.5 от ЗПУО/

По отношение членството в Европейския съюз:

- нарастват изискванията към институциите и СУ „Летец Христо Топракчиев“ предприема необходимите политики и мерки за повишаване качеството в образователната институция
- Повишава се необходимостта от гражданско участие и училището има разработени програми в разширената подготовка по гражданско, здравно и екологично образование, в които да се изучават интегрирано учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната

среда, както и такива, които формират национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие. /чл.76, ал.5 ЗПУО. /Партньорство и сътрудничество – Оперативна цел 4/;

- Училището активно разработва и реализира участие в европейски проекти, в частност по програмата Еразъм +, като по този начин осигурява алтернативни източници на финансиране за подобряване на образователния процес. Училището успешно реализира националните политики на МОН и прилагането на европейски оперативни програми, действащата ОП „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“.

По отношение на системата на училищното образование:

- Независимо, че в СУ „Летец Христо Топракчиев“ няма отпаднали ученици, чл. 263, ал. 1, т. 8 от ЗПУО вмениява задължения на Педагогическия съвет да изработи и приеме Програма за ранното напускане на учениците от училище и да се поставят приоритети, свързани с превенция от отпадане на учениците в задължителна училищна възраст/. Ученици, които може да се идентифицират като застрашени от отпадане са второгодниците, за които училищният екип осигурява подкрепа и наблюдение.

- Ниска мотивация за учене. Управлението на системата се насочва към потребностите на ученика и неговата мотивация за учене и приемане на мерки за повишаване качеството на образованието - чл. 263, ал. 1, т. 7 от ЗПУО .

- Приоритет е ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика /чл. 3, ал.2, т.3 от ЗПУО,

- Преодоляване на пречките пред ученето /чл.3, ал.2, т.3 ЗПУО/ Програма за равен достъп до качествено образование и приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.; чл. 263, ал. 1, т. 9 от ЗПУО. Като идентифицирани от уязвими групи са и учениците с един родител, които в училището са 9, но те имат добър социален профил и резултат от обучението.

- В програмата са залегнали и принципите за хуманизъм и толерантност /чл.3 от ЗПУО/,равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;

- Иновативността и ефективността в педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от иновациите /ЗПУО – чл. 3, ал.2, т. 8/ е залегнала изцяло в политиката за високо качество на резултатите от обучението по всички учебни предмети.

- Прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на предучилищното и училищното образование са ръководните начала за ефективното управление на образователната институция.

- Автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация.

- Интегритет на науките по чл.76, ал. 5 от ЗПУО – изучаване на учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, медийна култура и дигитална грамотност, защитата на родината, населението и околната среда.

SWOT АНАЛИЗ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
ОБЛАСТ „УПРАВЛЕНИЕ НА ИНСТИТУЦИЯТА“	
1. Самостоятелност на финансовото управление чрез делегиран бюджет	1. Частична автономия по отношение на училищни учебни планове и програми, наименование на училището /чл. 28, ал.1 ЗПУО/
2. Опит на мениджърския екип в разработването и управлението на проекти	-
3. Добре разработена система за финансово управление и контрол в публичния сектор	-
4. Опит на мениджърския екип при разработването на училищните политики	4. Необходимост от адекватни училищни политики за развитието си в съответствие със ЗПУО /чл. 174, ал.2 от ЗПУО/ Необходимост от изработване на: - Училища програма за повишаване на резултатите по математика; - Прилагане и измерване със съществуващите вътрешно училищни критерии за установяване качеството на образованието; - Механизъм за мониторинг и контрол на образованието; - Провеждане на самооценка с изводи и мерки за осигуряване на по-високо качество на образованието за всяка учебна година - Изготвяне на мерки за предоставяне на ефективно и безопасно обучение от разстояние в електронна среда
5. Добре установена организационна структура с ясни права и задължения	-
6. Взаимодействие на мениджърския екип с културни институции, общинска власт, спортни клубове, неправителствени организации	6. Необходимост от разширяване на дейностите на училищното партньорство на национално ниво - участия в национални професионални конференции, педагогически форуми, установяване на партньорства с училища.
7. Умения за създаване на мотивираща учебна среда, както за учителите, така и за учениците	-
8. Създадена система за наблюдение, подпомагане и контрол върху образователния процес	8. Прилагане на системата от индикатори за контрол и вътрешно инспектиране на образователната институция, изработени от комисията по качество.

<p>КРИТЕРИЙ 2: ИНВЕСТИЦИИ В ОБРАЗОВАНИЕТО ИЛИ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ</p>	
<p>Наличие на</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Счетоводна политика на образователната институция 2. Процедура по разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение 3. Процедура по осигуряването на пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции 4. Система за двоен подпис 5. Одит на счетоводните документи 6.Инструкция за вътрешния контрол във връзка с поемането на задължения и извършване на разход. 7. Инструкция за предварителния контрол във връзка със завеждането и изписването на краткотрайни и дълготрайни активи 8. Работна инструкция за контрол върху общинската собственост. 9. Разработване на бюджета съобразно действащата нормативна база 10. Осигуряване на прозрачност и публично отчитане на средствата от бюджета и извън бюджетните приходи. Училището прави тримесечни отчети, които публикува на интернет страницата си. Одобряват се от общото събрание на институцията и се съгласуват с Обществения съвет на училището. 11. Наличие на процедури по постъпване и разходване на извънбюджетни средства: - дарения, спонсорства, наеми, проекти и др. 12. Осигуряване на алтернативни източници на финансиране – чрез разработване на проектни предложения към Национални програми на МОН, Европейски съюз. 13. Осигуряване на средства от наеми. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Адаптиране на Системите за финансово управление и контрол в образователната институция спрямо Стандарта за финансиране към ЗПУО. 2. Необходимост от осигуряване на средства от бюджет на община Божурище с цел финансово обезпечаване на необходимото разширяване и изграждане на нов сграден фонд.
<p>КРИТЕРИЙ 3 И 5 КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕРСОНАЛА И ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ</p>	
<p>1. Ръководен персонал Наличие на квалифициран ръководен персонал – директор и двама заместник директори по учебната дейност Създаден добър екип за управление на училището</p>	<p>2. Подобряване на оперативната работа на ръководния персонал – създаване на работни групи с участието на педагогически специалисти.</p>

СУ „Летец Христо Топракчиев“ – град Божурище

<p>Функциите и отговорностите са разпределени според длъжностните характеристики</p>	
<p>3. Педагогически специалисти Учители: а/ наличие на правоспособни учители по учебните предмети - с първа квалификационна степен - 2 - с втора - 3 - трета - 3 - четвърта – 29 - пета – 11 б/ 5 неправопособни учители, които се обучават за придобиване на педагогическа правоспособност. в/ педагогически съветник с отлична професионална подготовка и опит г/ работа на педагогическите специалисти с ИКТ и в интерактивна среда д/ участие в регионални и национални олимпиади и състезания е/ добра комуникация с ученици, родители и общественост. ж/ психолог з/логопед и/ ресурсни учители – 2</p>	<p>2. - Висок процент на педагогическите специалисти в пенсионна възраст по природни науки. - Ниска мотивация за продължаваща квалификация на педагогическите специалисти в пенсионна възраст. - Недостатъчна ефективност на провежданите консултации по учебни предмети. - Необходимост от повишаване на учебните часове с приложна насоченост на учебното съдържание; използване на диференциран подход на преподаване; използване на ИКТ. - Недобре развита вътрешна училищна система за наблюдение на педагогически ситуации за споделяне на добри практики - Недостатъчна учителска ангажираност за мотивиране и подготовка на ученици за участие в олимпиади и състезания, проекти - Недостатъчен опит при прилагане на практики за наставничество и менторство - Необходимост от подобряване на системата за поощрения и награди на учители</p>
<p>4. Непедагогически персонал. - Наличие на квалифициран и компетентен непедагогически персонал - Функциите и отговорностите са разпределени според длъжностните характеристики</p>	<p>Слаб контрол върху работата на непедагогическия персонал в Стара сграда</p>
<p>5. Квалификация. - Реализиране на училищния план за квалификация на 85% .</p>	<p>- Липса на квалификационни форми за педагогическите специалисти, преподаващи профилиращите предмети в училището</p>
<p>КРИТЕРИЙ 4. НОРМАТИВНО ОСИГУРЯВАНЕ</p>	
<p>Изработени: 1. Инструкция за вътрешна комуникация; 2. Спазване на Стандарта за физическата среда, Информационното и библиотечното осигуряване и Стандарта за информация и документите.</p>	<p>- Необходимост от нови материални ресурси за поддържане на архивния фонд – осигуряване на електронни носители – дискове /двойно съхраняване на информацията/ - Необходимост от изработване и утвърждаване на вътрешни правила и</p>

СУ „Летец Христо Топракчиев“ – град Божурище

	процедури за назначаване и съкращаване на персонал
<p>ОБЛАСТ 2. УЧИЛИЩНА СРЕДА</p> <p>2.1. Наличие на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда; Индивидуална среда на ученика: - изградена система за контролиран достъп и видеонаблюдение - собствена съвременна материална база; - обновени мебели в кабинетите; - нова спортна площадка в начален етап; - кабинети по ИТ; - хореографски зали; - два физкултурни салона; - цялостна реконструкция на дворното пространство на училището в стария квартал</p>	<p>Необходимост от:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Разширяване на сградния фонд на училището 2. Изграждане на достъпна архитектурна среда за ученици и педагогически специалисти с увреждания. 3. Осигуряване на помещение за здравословно хранене – лавка, ученически стол, кафетерия <p>2. Неефективно функционираща библиотека</p>
<p>2.2. Създадени възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности - Целодневна организация на учебния ден; - Партньорство и сътрудничество с родителската общност; - Партньорство с НПО и институции на местната власт. - сътрудничество със службите за социално подпомагане и отдела за закрила на детето</p>	<p>2.2.</p> <p>- Необходимост от създаване на условия за включване на ученика в различни училищни общности – клубове и кръжоци, музикална група.</p>
<p>2.3. Осигурени условия за интерактивно учене, учене с ИКТ, проектно базирано обучение</p>	<ul style="list-style-type: none"> - необходимост от увеличаване на учебните часове с работа по проекти - изготвяне на мерки за планиране на учебни часове с проектно базирано обучение
<p>Оценяване и самооценяване</p> <p>- Перманентен анализ на резултатите от вътрешното и външно оценяване /НВО и ДЗИ/ на база постигнатите резултати, - Поставяне на цели и реализиране на дейности с цел изготвяне на обективна самооценка на база резултатите от проведеното оценяване. - Скали и критерии за оценяване са изготвени по всички учебни предмети.</p>	<p>- тенденция са ниските резултати от НВО по математика - необходимост от контрол върху проследяването на изпълнението на мерките за качество на обучението</p>

3. ПОЕМАНЕ НА ОТГОВОРНОСТ

Стратегия за развитие на СУ „Летец Христо Топракчиев“ /чл.263, ал.1, т.1 от ЗПУО/ за периода 2021-2025 г. е изготвена от ръководния екип на училището и е съобразена с националната и регионална политика в сферата на образованието. Нашите приоритети отчитат специфичните особености и традиции на училищната образователна среда и представят нашите виждания за качествено образование според образователните принципи и цели, заложи в текстовете на ЗПУО /чл.3 и чл. 5 от ЗПУО/.

Нашият екип поема отговорност да провежда училищна политика на партньорство в образователния процес, в която водеща роля имат учениците и учителите, директорът и другите педагогически специалисти, както и родителите като заинтересовани страни. /чл.2, ал.2 и 4 от ЗПУО/.

В нашето училище се стремим да осигурим интелектуалното, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всяко дете и на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му чрез ранно откриване на заложбите и способностите му /чл.5, ал.1, т.5. от ЗПУО/ в условията на пълна прозрачност и публичност.

4. МИСИЯ И ВИЗИЯ

МИСИЯ

Запазване на тенденцията СУ „Летец Христо Топракчиев“ да е модел на съвременно училище за всеки, с високо качество на образованието, с индивидуален подход към всяко дете. Формиране на личности, притежаващи компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности, разбиране и прилагане на принципите, правилата, отговорностите и правата, които произтичат от членството в Европейския съюз.

Усвояване и формиране на общочовешки и национални ценности, добродетели и култура.

Формиране на личности с висока интелектуална подготовка и култура, с ярко изразено гражданско съзнание и поведение, с практически умения, способни за ефективна обществена реализация.

Изграждане на свободна, морална и инициативна личност, уважаваща законите, правата на другите, техния език, религия и култура.

ВИЗИЯ

✓ Модерно конкурентоспособно училище за развитие на дигитални, социални и граждански компетентности чрез актуални стратегии и интерактивни методи и средства на преподаване, подготвящо активни социално-отговорни личности.

✓ Училище, предоставящо възможности за развитие на чуждоезиковите компетенции и умения на учениците.

✓ Училище с преподавателски екип, който интегрира новите технологии в учебното съдържание, осъществява проектно базирано обучение, използва диференцирани методи и подходи за повишаване на мотивацията за учене.

✓ Училище, предоставящо възможности за извънкласни дейности.

✓ Хуманно и толерантно училище, ориентирано към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика, осигуряващо равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик и недопускащо дискриминация при провеждане на училищното образование.

- ✓ Утвърждаване на СУ „Летец Христо Топракчиев“, град Божурище, като конкурентноспособно училище, способно да формира у учениците национални и общочовешки добродетели, гражданска позиция и отношение.
- ✓ Усъвършенстване на професионалните умения на педагогическия персонал - обособяването му като екип с изразена толерантност, загриженост и зачитане на човешкото достойнство; с умения за прилагане на творческо и критично мислене при осъществяване на образователно-възпитателния процес за утвърждаване на младия човек като гражданин на България и света.
- ✓ Формиране на личностни умения у учениците за активно взаимодействие със социалната среда, уважение към гражданските права и отговорности, противодействие срещу проявите на агресивност и насилие.

ПРИНЦИПИ

- **Законосъобразност** - осигурява съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове.
- **Всеобхватност** – училищните политики да бъдат подчинени на местно, регионално и национално ниво и в съответствие с политиките на ЕС.
- **Прозрачност** - всички стратегически документи и вътрешни нормативни актове на училището да бъдат публично достъпни.
- **Документиране** – документиране на идеите, предложенията и изказванията в процеса на изготвяне на вътрешните нормативни актове и тяхното съхранение и архивиране.
- **Обратна връзка** – получаване на отговори и реагиране на предложенията на участниците в комисиите и предложенията на ПС.
- **Приемственост** – новите политики, свързани с образователната реформа, няма да отрекат вече поетите ангажиментите в рамките на образователната институция и стратегията няма да ги подменя с нови. Добрият опит ще бъде не само съхранен, но и ще продължи да се мултиплицира.
- **Равнопоставеност** - всички заинтересовани страни трябва да имат равни възможности за участие в планирането и реализирането на дейностите по изпълнение на стратегическите и оперативни цели.

5. ЦЕЛИ

5.1. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

Повишаване на авторитета на СУ „Летец Христо Топракчиев“ чрез изградена единна и ефективна система за управление, която да осигури високо качество на образованието и да повиши авторитета на образователната институция като я направи търсена и конкурентноспособна.

✓ Стратегическата цел на СУ „Летец Христо Топракчиев“ е ориентирана към постиженията на образователните политики в страната ни и тези от ЕС. Отчитат се националните традиции, регионалните тенденции и общински политики на българското образование. Приоритет е необходимостта от ефективно прилагане на информационните и комуникационни технологии, иновации в образованието и изграждането на вътрешна информационно-комуникационна структура и връзките в нея за осъществяване на образователните цели.

✓ Приоритет е интелектуалното, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта,

потребностите, способностите и интересите му, залегнали в дейностите по постигане на оперативните цели.

✓ Приоритет е работата за откриване на силните страни на всеки ученик и осигуряване на подкрепа за слабите страни и преодоляване на неговите дефицити.

✓ Приоритет в работата е непрекъснатата квалификация на педагогическите специалисти, подобряване на работата им в интерактивна образователна среда; обучение за разработване и споделяне на електронно съдържание и реализиране на проекти; проектното обучение и екипният модел на работа да станат акцент при организация на учебната среда;

✓ Отчетени са състоянието и потребностите на училищните резултати към момента, потребностите на човешките ресурси и нуждата им от подкрепа, както и ролята на училището като обществен фактор в системата на образователните институции в общината и региона.

5.2. ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

5.2.1. ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 1:

РАЗРАБОТВАНЕ И УТВЪРЖДАВАНЕ НА ЕДИННА И НЕПРОТИВОРЕЧИВА СИСТЕМА ЗА ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ИНСТИТУЦИЯТА.

Дейност 1. Изграждане на Система за осигуряване качество на образованието:

1.1. Поддържаща квалификация на ръководния персонал, свързана с промени в образователната система и адаптирането на училищните политики към тях.

1.2. Актуализация на вътрешните нормативни актове спрямо промените в нормативната база на национално ниво.

1.3. Изграждане на училищна Система за самооценка.

1.3.1 Спазване на общи и специфични училищни стандарти за качество, свързани с управлението на институцията, повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, система за контрол на качеството, подобряване на училищната среда, възпитание на учениците и училищни партньорства.

1.3.2 Адаптиране на политики за постигането на образователните цели спрямо ЗПУО и стандартите /чл.174, ал.2, ЗПУО/

1.3.3 Разработване на училищни учебни планове за всяка паралелка – всяка година, съгласно изискванията на Стандарта за учебния план, приемането им с решение на педагогическия съвет, съгласуване с обществения съвет към училището при условията и по реда на чл. 269, ал. 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование се утвърждава от директора на училището.

1.3.4 Разработване на годишна училищна програма за целодневна организация на учебния ден в съответствие със стратегията и спецификата на училището. /чл.19, ал.1 от Стандарта за организация на дейностите/

1.3.5 Изграждане на училищни екипи за:

✓ подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;

✓ изграждане на позитивен организационен климат;

✓ утвърждаване на позитивна дисциплина;

✓ развитие на училищната общност

1.3.6 Предефиниране на политики, приоритети и ценности.

1.3.6.1 Ясно дефиниране на системата от индикатори за контрол и инспектиране на образователната институция.

1.3.6.2 Съблюдаване на Стандарта за инспектиране и прилагане на вътрешна система за ефективен мониторинг и контрол.

Дейност 2: Инвестиции в образованието или финансови ресурси

Дейности по показатели:

2.1. Създаване на условия за участие в национални, европейски и други международни програми и проекти. Разработване на училищни проекти;

2.2. Действащ училищен екип за разработване на проекти.

2.3. Провеждане на обучение на екипа по разработване, управление и мониторинг на проекти.

2.2 Осигуряване на законосъобразно, икономически целесъобразно и прозрачно управление на училищния бюджет.

2.2.1. Реализиране на Системите за финансово управление и контрол в образователната институция спрямо Стандарта за финансиране към ЗПУО:

Спазване на:

✓ Счетоводна политика на образователната институция.

✓ Процедура по разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение

✓ Процедура по осигуряването на пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции

✓ Система за двоен подпис

✓ Инструкция за вътрешния контрол във връзка с поемането на задължения и извършване на разход.

✓ Инструкция за предварителния контрол във връзка със завеждането и изписването на краткотрайни и дълготрайни активи

✓ Разработване на бюджета съобразно действащата нормативна уредба.

✓ Осигуряване на прозрачност и публично отчитане на средствата от бюджета и извън бюджетните приходи.

✓ Разработване на процедури по постъпване и разходване на извънбюджетни средства от дарения, спонсорство, наеми, проекти и др.

2.3. Наличие на приходи на училището.

2.3.1. Осигуряване на инвестиции в образователната институция и тяхното законосъобразно, целесъобразно и икономично използване.

2.3.2. Привличане на алтернативни източници за финансиране от работа по проекти и програми, дарения, наеми, спонсорство и др.

Дейност 3: Квалификационна дейност

3.1. Планиране, реализиране и документиране на квалификационната дейност за педагогическите специалисти на вътрешно училищно ниво;

3.1.1. Спазване на Наредбата за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и Глава XI от Закона – „Учители, директори и други педагогически специалисти“ и повишаването на тяхната квалификация в Раздел три от същата глава.

3.1.2. Проучване на нагласите и потребностите от квалификация на персонала в училище и провеждане на ефективни обучения с доказан резултат съобразно придобитите нови компетентности.

3.1.3. Изработване на План за квалификация, съобразен с изискването педагогическите специалисти да повишават квалификацията си с не по-малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране и не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки /чл.223 ЗПУО /;

3.1.4. Насочване повишаването на квалификацията на конкретния педагогически специалист към напредъка на децата и учениците, както и към подобряване на образователните им резултати / 224, ал.2 ЗПУО/

- 3.1.5. Създаване на стимули за мотивация за повишаване квалификацията на кадрите чрез учене през целия живот.
- 3.1.6. Мултиплициране и практическо приложение на добрия педагогически опит, получен по време на квалификационната дейност.
- 3.2. Планиране, реализиране и документиране на квалификационна дейност за педагогическия персонал, проведена от други институции
- 3.2.1. Изграждане на система за външна квалификация.
- 3.2.2. Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти от специализирани обслужващи звена, от висши училища и научни организации.
- 3.3. Споделяне на ефективни практики.
- 3.3.1. Изграждане на механизъм за популяризиране на добрия педагогически опит.
- 3.3.2. Споделяне на резултатите от обученията и мултиплициране на добрия педагогически опит чрез различни форми на изява:
- ✓ Дни на отворени врати, създаване на професионални педагогически общности
  - ✓ Осигуряване на условия за популяризиране на добрия педагогически опит – по направления – /клубове, техника, постери и др.; по ППО - хуманитарно, природонаучно, технологично, изкуства и спорт.

Дейност 4: Нормативно осигуряване

- 4.1. Осигуряване на достъп до законовата и подзаконовата нормативна уредба за осъществяване дейността на училището;
- 4.1.1. Актуализиране и спазване на вътрешна система за движение на информацията и документите в образователната институция /справка СФУК/
- ✓ Инструкция за вътрешна комуникация;
  - ✓ Правилник за документооборота
- 4.1.2. Запознаване на педагогическия екип със Стандарта за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване и Стандарта за информация и документите.
- 4.1.3. Търсене на възможности за изграждане на автоматизирано библиотечно обслужване
- 4.2. Осигуряване на достъп до учебната документация по изучаваните учебни дисциплини;
- 4.2.1. Поддържане и актуализиране на информационния поток в училищната библиотека спрямо новите изисквания на Наредба 6 за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала и учебните програми;
- 4.2.2. Осигуряване на резервни комплекти от учебници и учебни помагала в училищната библиотека;
- 4.3. Състояние на училищната документация.
- 4.3.1. Осъществяване на текущ контрол по изрядно водене на училищната документация съгласно Стандарта за информация и документите;
- 4.3.2. Съхраняване и архивиране на училищната документация съгласно изискванията на Стандарта за информация и документите.
- 4.4. Поддържане състоянието на библиотечната информация съгласно изискванията на Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване.
- 4.4.1. Набавяне на справочна и художествена българска литература;
- 4.4.2. Справочна и художествена англоезична литература;
- 4.4.3. Философска и психологическа литература
- 4.4.4. Методическа литература
- 4.4.5. Провеждане на инвентаризация съгласно сроковете в нормативната уредба.

Дейност 5: Училищен персонал

- 5.1.Разработване на правила и процедури при назначаване и съкращаване на персонала
- 5.1.1 Вътрешни указания за осъществяване на подбор при назначаване на персонал, на сключване и прекратяване на трудови договори.
- 5.1.2 Инструкция за вътрешна комуникация;
- 5.2.Създаване на механизъм за откритост и прозрачност при вземане на управленски решения;
- 5.2.1. Правилник за вземане на управленски решения.
- 5.2.2. Политика на сътрудничество със заинтересованите лица при вземане на управленски решения, свързани с развитието на образователната институция.
- 5.3.Създаване на правила за делегиране на права;
- 5.3.1 Разработване на процедура по разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение.
- 5.3.2. Процедури по разрешение, одобрение, оторизация и разделяне на отговорностите.
- 5.4. Изработване на критерии за оценка труда на учителите и служителите;
- 5.4.1 Изработване на критерии за поощряване на педагогическите специалисти с морални и материални награди за високи постижения в предучилищното и училищното образование /чл. 246. (1) от ЗПУО/
- 5.4.2 Адаптирани критерии за диференцирано заплащане труда на педагогическите и непедagogически специалисти съгласно стандарта за финансиране.
- 5.4.3 Адаптиране на вътрешните правила за работната заплата спрямо стандарта за финансиране.
- 5.5.Осигуряване на капацитет за оценка на състоянието на качеството на предлаганото образование;
- 5.5.1.Изграждане на комисия за управление на качеството на образованието като помощен, консултативен и постоянен работен орган към директора на училището за оказване на подкрепа при управление на качеството в институцията
- 5.5.2.Регламентиране на задължения, правомощия, състав и време за заседания на комисията в правилника за устройството и дейността на образователната институция. /Стандарт за управление на качеството/.
- 5.6.Разработване на политика за насърчаване и ресурсно подпомагане на извънкласни дейности.
- 5.6.1.Вътрешни политики за допълнителна подкрепа и ресурсно подпомагане.
- 5.6.2.Регламентиране на съвместната дейност на ръководството, класните ръководители и екипите за подкрепа на личностното развитие.
- 5.6.3.Изграждане на система за менторство на новоназначени педагогически специалисти и условия за приемственост при заместване.
- 5.7. Създаване на правила за качество на административното обслужване.
- 5.7.1. Антикорупционна програма;
- 5.7.2. Работна инструкция за регистриране и разглеждане на сигнали за корупция.

5.2.2. ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 2:

ИЗГРАЖДАНЕ НА УЧИЛИЩЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА АДАПТИРАНЕ НА УЧЕНИКА КЪМ УЧИЛИЩНАТА СРЕДА.

Дейност 1. Индивидуална среда на ученика

- 1. Контрол върху изпълнението на мерките за адаптиране на ученика към училищната среда
- 1.1. Поддържане на системата за охрана и сигурност с видеонаблюдение и контролиран достъп.

1.1.1. Изграждане на механизъм с мерки и дейности за адаптиране на ученика към училищната средата и условията в различните форми на обучение, сътрудничество на училището с външни партньори и осигуряване на условия за интерактивно учене.

1.1.2. Актуализация на Оценката на риска на физическата среда от Службите по трудова медицина и изпълнение на конкретните предписания спрямо Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване

1.2.3. Функциониране на КУТ, ГУТ и училищни Комисии по безопасност и здраве и уреждане в правилник правата и задълженията им за предотвратяване на рисковете;

1.2. Регламентиране на условията за записване и промяна на формите на обучение за конкретната учебна година, съгласно Стандарта за организация на дейностите -чл.31, ал.3 и чл. 12, ал. 2 на ЗПУО.

1.3. Създаване на възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности;

1.4. Осигуряване на условия за неформално учене.

1.5. Осигуряване на алтернативни форми на обучение.

1.6. Осигуряване на условия за интерактивно учене.

1.6.1. Създаване на възможности за приложение на ИКТ в образователния процес по всички учебни предмети.

1.6.2. Разработване от страна на педагогическите специалисти на свои модели на интерактивни добри педагогически практики.

1.6.3. Осъществяване на контрол по планирането на материала по учебните предмети и разработване на различни образователни материали.

1.6.4. Създаване на условия за гъвкаво прилагане, изменение и адаптиране методите на преподаване от страна на учителите с оглед постигането на по-добри резултати от ученето.

1.6.5. Създаване на условия за използване на интерактивни техники за мотивация на учениците за критично мислене и креативност, и активно участие в учебния процес.

1.6.6. Адаптиране и създаване на безопасни условия за работа и обучение в ОРЕС.

Дейност 2: Изграждане на училището като социално място

2.1. Създаване на условия за интегриране на ученици със СОП.

2.2. Спазване на Стандарт за приобщаващото образование; Изпълнение на програмата за осигуряване на равен достъп до образование;

2.3. Предприемане на мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин;

✓ Програма за превенция на ранното напускане от училище.

✓ Участие в различни форми на сътрудничество с неправителствени организации, регионалните управления по образование, органите за закрила на детето и др.

2.4. Спазване на правилата за разрешаване на възникнали конфликти;

✓ Изпълнение на механизма за превенцията и разрешаването на конфликти и търсене на подкрепа и партньорство в и извън общността

✓ Спазване на правила в училищните общности за решаване на конфликти в дух на сътрудничество с цел постигане на бързи и обосновани резултати посредством използването на доказани стратегии за решаване на конфликти.

✓ Ефективно функциониране на училищна комисия за превенция на тормоза и насилието.

2.5. Реализиране на дейности за превенция и разрешаване на конфликти;

2.5.1. Съвместна работа на педагогическия съветник и психолога с класните ръководители по изпълнение на Програмата за превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес.

2.5.2. Осигуряване на практически опит в интеркултурното сътрудничество за учащи се и преподаватели.

2.2. Ефективно използване на вътрешната информационна система за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището;

2.2.1. Сайт на училището;

2.2.2. Електронен дневник;

2.2.3. Електронни портфолиа на учители;

2.2.4. Електронни портфолиа на класове.

2.2.5. Осигуряване на начини и средства за разпространяване на информацията;

2.2.6. Провеждане на ефективна медийна политика;

2.2.7. Поддържане на сайта на училището,

2.2.8. Активно включване на учениците в поддържане на училищния сайт с актуална информация.

5.2.3. ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 3:

УПРАВЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-ВЪЗПИТАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС ЧРЕЗ ВНЕДРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНА СИСТЕМА ЗА ОБУЧЕНИЕ И УЧЕНЕ, ОРИЕНТИРАНА КЪМ МИСЛЕНЕ.

Дейност 1: Учебна дейност

1.1. Разработване и въвеждане на модел за подготовка и планиране на уроците, включващ:

1.1.1 Разработване и утвърждаване на тематичен план на учебния материал, съобразен с ДОС и учебния план на училището. Предварително планиране целите на урока. Тяхното ясно формулиране и правилно обосноваване.

1.1.2 Съобразяване на урочното планиране с учебната програма и с резултатите от входяща, изходяща диагностика и текущото оценяване. Гъвкава промяна при необходимост.

1.1.3 Предвиждане на мерки за диференциран и индивидуализиран подход с нуждаещи се от подкрепа ученици в урочните планове.

1.1.4 Разпределяне на съотношението на уроците за нови знания към тези за затвърдяване, съгласно изискванията на ДОС за общообразователната подготовка и ДОС за оценяване.

1.1.5 Адаптиране на урочните планове за различните паралелки спрямо равнището на подготовка и различните потребности на учениците.

1.1.6 Предварителна подготовка на учебни материали за урока.

1.1.7 Включване на екипната работа, проектната дейност, практически задачи в учебната дейност.

1.2. Изграждане на ясна и методически обоснована структура на урока:

1.2.1. Включване на значителна част от учениците в отделните структурни елементи на урока и събуждане на интереса и на потребността им от аргументирана позиция и защитата ѝ.

1.2.2. Открояване на структурни елементи, които са предпочитани и очаквани от учениците.

1.2.3. Целесъобразно управляване на урочното време и постигане на баланс между отделните структурни елементи.

1.2.4. Осъвременяване и актуализиране на учебното съдържание от страна на учителя.

1.3. Планиране и използване на ИКТ в урока

1.3.1. Разработване и въвеждане на система за квалификация на учителите във връзка с ефективното използване на съвременните информационни и комуникационни технологии в обучението.

1.3.2. Самостоятелно разработване на мултимедийни и електронни уроци.

1.3.3. Осигуряване на обученията за методически насоки за работата с интерактивно съдържание в мултимедийна и електронна среда.

1.3.4. Интерактивен подход на обучение, създаване на условия за формиране на умения за правилно, трайно, самостоятелно и съзнателно усвояване на учебния материал

1.3.5. За иновативните - извършване на целенасочена, планирана и контролирана промяна, чрез въвеждане на иновативни практики, с която се решават организационни и съдържателни проблеми в образователния процес.

Дейност 2: Оценяване и самооценяване

2.1. Използване на разнообразни форми за проверка и оценка на ученици.

2.1.1. Запознаване и спазване на ДОО за оценяване на резултатите от обучението на учениците. Разясняване на педагогическите специалисти на целите и подходите за тълкуване на резултатите: нормативен, критериален, смесен, както и функциите на оценяването – диагностична, прогностична, констатираща, информативна, мотивационна, селективна.

2.1.2. Осигуряване на обучение за учителите по доцимология – свързано с методи на оценяване на учениците, тестово изпитване, формиране на оценка, използване на разнообразни форми на проверка и оценка, основани на:

✓ достъпност на оценяването - /в ясна и разбираема форма, оповестявана по подходящ и удобен начин, достъпна и на безпристрастна основа/;

✓ точност – отразява действителността точно и надеждно;

✓ сравнителен анализ - методология, която се използва за търсене на най-добрите практики.

✓ яснота - дали данните са придружени с подходящите метаданни, включително информация за тяхното качество и степента, в която се предоставя допълнително съдействие на потребителите от доставчиците на данни.

✓ съгласуваност - данните да бъдат надеждно комбинирани по различни начини и за различни цели.

✓ сравнимост - измерване на степента, в която различията между статистическите данни могат да се обяснят с различията между действителните стойности на статистическите характеристики.

✓ свързаност - измерване на логическата и числовата съгласуваност, т.е. адекватността (способността) на данните да бъдат надеждно комбинирани

✓ надеждност - надеждността се явява доверието, което потребителите причисляват (приписват) на статистическите продукти, основано единствено на имиджа на производителя на данните, статистическия орган, т.е. имиджа на марката.

✓ безпристрастност- характерно свойство, потвърждаващо, че статистиката е разработена, изготвена и разпространена по неутрален начин и че всички потребители трябва да бъдат равнопоставени.

✓ обективност - обективността е характерно свойство, което потвърждава, че статистиката се разработва, произвежда и разпространява по надежден и непредубеден начин; това предполага използването на професионални и етични стандарти, както и следване на политики и практики, които са прозрачни за потребителите и респондентите на изследванията.

2.1.3. Прилагане на разнообразие от форми за проверка и оценка на постиженията на учениците (формални, неформални, вътрешни, външни форми на оценяване, самооценяване и взаимно оценяване).

2.1.4 Осигуряване на възможности за валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и учене.

2.2. Изготвяне на критерии за оценяване, с които учениците са запознати.

2.2.1. Прилагане на училищни "стандарти" /училищни добри практики/ за оценяване по отделни предмети и запознаване на учениците с тях.

2.2.2. Провеждане на ежегодни информационни кампании в началото на учебната година с ученици и родители за запознаване с критериите за оценяване.

2.2.3. Прилагане на еднаква система и единни изисквания за оценяване при различни учители по един предмет.

2.2.4. Изготвяне на график, включващ датите за тестовете, контролните и класните работи, предварителното му оповестяване на учениците и на родителите.

2.3. Изграждане на система за визуализиране на резултатите от НВО на училищно равнище във вид, който е удобен за анализи и обработка, с цел разработване на политики за подобряване на резултатите.

2.3.1. Генериране на данни в системата:

- ✓ средните резултати на училището от национално външно оценяване,
- ✓ средните резултати за областта;
- ✓ средните резултати за страната;
- ✓ представяне на средните резултати на учениците по пол и за език, на който най-често се говори в семейството;

2.3.2. Публично оповестяване на данните.

2.4. Разработване на вътрешни нормативни актове, които да гарантират ритмичност на оценяването.

2.4.1. Осъществяване на перманентен контрол за ритмичност на оценяването, съгласно чл. 11 от Наредбата за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

2.4.2. Установяване на входното равнище на учениците по учебните предмети или модули, които са изучавали през предходната година в задължителните учебни часове.

2.4.3. Установяване на дефицитите от входното равнище, анализ на причините за тях и предприемане на мерки за преодоляването им.

2.4.4. Провеждане на текущо изпитване за установяване на изходното ниво на учениците две седмици преди оформянето на годишната оценка по учебните предмети, по които не се провежда класна работа и не се провежда външно оценяване.

2.5. Изграждане на умения у учениците за самооценяване чрез използване на адекватни критерии и показатели.

2.5.1. Аргументирано устно и писмено оценяване /чл.13,ал.3 ДОС оценяване/.

2.5.2. Направляване на учениците да преценяват и самооценяват, за да знаят какво трябва да развият у себе си.

2.5.3.Разяснение пред учениците на методиката за групови изпитвания

Дейност 3: Изграждане на позитивни взаимоотношения ученик-учител; ученик-ученик

3.1.Изграждане на взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците.

3.1.1. Изграждане на политики за подкрепа на личностно развитие на детето и ученика между институциите в системата на предучилищното и училищно образование:

- ✓ Подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
- ✓ Изграждане на позитивен организационен климат;
- ✓ Утвърждаване на позитивно общуване;
- ✓ Развитие на училищната общност. /174, ал.2 от ЗПУО/

3.1.2. Превенция на обучителните трудности и ранно отстраняване на риска от тях.

3.2.Изграждане на умения за работа в екип в паралелката

3.2.1. Създаване на условия за проектно учене;

3.2.2. Използване на интерактивни методи на обучение с доказан ефект върху изграждане умения за работа в екип.

3.3. Установяване от учителя на позитивна атмосфера в паралелките

3.3.1. Планиране и реализация на дейности по:

- ✓ осигуряване на обучение и възпитание в здравословна, безопасна и сигурна среда;
- ✓ зачитане на учениците като активни участници в образователния процес;
- ✓ получаване на информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията на учениците;

- ✓ осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците;

- ✓ осигуряване на индивидуално консултиране по проблеми, свързани с тяхното поведение и взаимоотношенията с връстници, родители и учители. /чл.208, ал.1 от ЗПУО/;

- ✓ осигуряване на условия за участие в проектни дейности за формиране на знания, умения и нагласи за здравословен начин на живот;

- ✓ гражданско, екологично и интеркултурно възпитание чрез проектни дейности, хепънинги, състезания и др.

3.3.1 Обсъждане на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т.ч. училищния учебен план чрез формите на ученическо самоуправление.

3.3.2. Подпомагане на учениците за получаване на съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на тяхното мнение по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността

3.3.3. Поощряване с морални и материални награди при показани високи постижения в областта на науката, изкуството и спорта.

3.3.4. Участие в ритуализацията на училищния живот чрез предложения и дейности, свързани с училищните традиции и изграждане на новата визия на училището

Дейност 4: Повишаване резултатите от обучението

4.1. Подготовка на учениците за успешно полагане на изпитите от НВО и ДЗИ.

4.2. Организиране на допълнително обучение по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището за ученици с обучителни трудности. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година. /чл. 124, ал.2 от ЗПУО/.

4.3.Перманентно консултиране на учениците, полагащи поправителен изпит, и изготвяне на програми за допълнителна работа по учебни предмети или модули.

4.4.Преустановяване на индивидуалната учебна програма и продължаване на обучението по общата при постигане изискванията на учебната програма.

/На учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуална учебна програма, се поставят оценки само с качествен показател, които може да са: "постига изискванията", "справя се" и "среща затруднения". Когато се установи, че учениците по ИУП са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план, се поставя оценка с количествен показател и по този учебен предмет и обучението по индивидуална учебна програма се преустановява./чл.120, ал.7 и 8 от ЗПУО.

4.5 Ефективност на програмата за превенция на ранното отпадане от училище по различни причини.

Дейност 5: Надграждане на знания и умения

5.1. Организиране от училището на състезания, конкурси, олимпиади и др.

5.2. Планиране и реализация на дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения

5.3. Подготовка за участие на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.

5.4. Изграждане на екипи за работа по проекти

Дейност 6: Постигане на високи педагогически постижения

6.1. Изграждане на система за мотивация на учителите, директорите и другите педагогически специалисти за повишаване квалификацията и за кариерно развитие.

- планиране, координиране, управление и контрол на дейностите за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти на училищно ниво.

- създаване на условия за повишаване на квалификацията- включително финансови, за придобиване на следдипломна квалификация;

6.2. Мотивиране на учители за подготвяне на ученици-призьори на състезания, олимпиади и др.

✓ мотивиране на екипи от ученици, учители и други педагогически специалисти за участие в конкурси и др.;

✓ регламентиране на допълнително заплащане във вътрешните правила за работната заплата за положен допълнителен труд.

5.2.3. ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 4:

ИЗГРАЖАДЕНЕ НА УЧИЛИЩНИ ПОЛИТИКИ ЗА ВЪЗПИТАНИЕ И СОЦИАЛИЗИЦИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ.

Дейност 1: Реализация на политики и мерки, свързани с възпитанието и социализацията на децата.

1.1. Разработване на план за възпитателната дейност в партньорство с представителите на ученическото самоуправление и родителите

1.2. Разработване на система от специални мерки за възпитание, привличане, задържане и развитие на учениците в училището за осигуряване на интелектуалното, емоционалното, социалното, духовно-нравственото и физическото им развитие в съответствие с техните възрастови особености, потребности, способности и интереси.

1.3. Изграждане на училище без агресия, осигуряващо подкрепяща среда, индивидуално консултиране по възрастови проблеми.

1.4. Подобряване на системата за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности.

1.5. Създаване и функциониране на различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност. Разработване на планове по направления за усвояване на ключовите компетентности.

1.6. Популяризиране на добри практики с цел приобщаване и участие на ученици в извънкласни и извънучилищни прояви.

Дейност 2: Инициативи по основни направления на възпитателната дейност

2.1. Планиране и реализация на дейности за преодоляване на агресията в училище.

✓ на ниво паралелки;

✓ чрез формите на ученическото самоуправление;

✓ чрез проекти и програми;

✓ чрез съдействие от компетентни органи.

✓ чрез партньорство с институции по чл. 49. (1), т.2, 3 и т.5. от ЗПУО.

2.1.1. Кариерно ориентиране и консултиране;

2.1.2.Превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици;

2.1.3. Педагогическа и психологическа подкрепа.

✓ Чрез осигуряване на обща подкрепа /чл.178 от ЗПУО/:

- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;

- кариерно ориентиране на учениците;

- занимания по интереси;
  - библиотечно-информационно обслужване;
  - грижа за здравето;
  - дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
  - чрез осигуряване на допълнителна подкрепа
- 2.2. Създаване на подкрепяща среда за деца и ученици, склонни към насилие и агресия
- 2.3. Ранно откриване на ученици с асоциално поведение и предприемане на съответните мерки за работа с тях и семействата им
- ✓ Провеждане на професионално подготвени анкети за констатиране социалния статус на учениците.
- 2.4. Индивидуално консултиране на ученици по проблеми, свързани с тяхното поведение, с взаимоотношенията с връстници, родители, учители или с психичното, личностното и интелектуалното им развитие.
- 2.5. Реализиране на дейности за формиране на знания и умения за здравословен начин на живот и опазване на живота и здравето.
- ✓ здравни беседи;
  - ✓ дискусии с представители на здравни организации;
  - ✓ обучения;
  - ✓ състезания.
  - ✓ запознаване със схемата за евакуация в училище;
  - ✓ участие в състезание по гражданска защита;
  - ✓ проиграване на евакуации и ситуации, свързани с бедствия и аварии;
  - ✓ беседи, практически състезания и викторини;
  - ✓ отбелязване ден за възпоменание на жертвите на ПТП
- 2.6. Реализиране на дейности за екологичното възпитание на учениците
- ✓ организиране на еко събития;
  - ✓ залесяване и облагородяване на училищните дворове;
  - ✓ състезания на открито;
  - ✓ посещения в близки местности;
- 2.7. Реализиране на дейности за възпитание в национални и общочовешки ценности.
- ✓ патриотичен календар на класа;
  - ✓ ученически инициативи за изразяване почит към националните герои и вековната ни история – разписани инициативи за всеки празник,
  - ✓ творби на учениците и възможности за публикуването освен в училищните, и в местните и националните медии.
- 2.8. Ритуализация на училищния живот.
- ✓ патронен празник;
  - ✓ ученически униформи;
  - ✓ символи и ритуали.
- 2.9. Реализиране на дейности, свързани с интернет безопасност
- ✓ използване на образователни материали в часовете на класния ръководител, информационни технологии и компютърно моделиране
  - ✓ тренинг с училищния психолог по класове на теми, свързани с кибер тормоза и начините за справяне с него
  - ✓ дейности, свързани с електронно управление и медийната грамотност.

5.2.4. ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 5:

ПАРТНЬОРСТВО И СЪТРУДНИЧЕСТВО, РАЗРАБОТВАНЕ И УТВЪРЖДАВАНЕ НА СИСТЕМА ОТ СПЕЦИАЛНИ МЕРКИ ЗА УЧИЛИЩНО ПАРТНЬОРСТВО, СЪЗДАВАЩА СОЦИАЛНА АНГАЖИРАНОСТ И ОТГОВОРНОСТИ НА

ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ПРИ РАБОТА С РОДИТЕЛИ, УЧЕНИЦИ И ОБЩЕСТВЕНОСТ.

ОБЛАСТ: УЧИЛИЩНО ПАРТНЬОРСТВО

Дейност 1: Партньорство между преките участници в училищното образование

1. Изграждане на механизъм за партньорство между преките участници в училищното образование.

1.1. Създадени условия за подкрепа на млади учители – система за наставничество или менторство.

1.2. Включване на учителите в управлението на промените в училището. Изграждане на професионални училищни общности.

1.3. Изграждане на комисии за включване на учителите в управлението на промените в училището и оказване на доверие при взимането на управленски решения с дългосрочен ефект.

2. Разработване и утвърждаване на система от специални мерки за училищно партньорство, създаваща социална ангажираност и отговорности на педагогическите специалисти при работа с родители, ученици и общественост.

2.1. Планиране на дейности и форми на сътрудничество за осигуряване на позитивен организационен климат, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование

2.2. Планиране и реализиране на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

2.3. Изграждане на механизъм за ефективно партньорство на училищното ръководство с педагогическите екипи за усвояване на ключовите компетентности, училищното настоятелство и екипа на ученическото самоуправление

2.3.1. Формиране на нагласи у родителите за партньорство и сътрудничество чрез организиране на родителски срещи и тематични инициативи на паралелките. /187, ал.2, т.5 ЗПУО/.

2.3.2. Реализиране на дейности за удовлетворяване на родителите по конкретни въпроси - проучвания чрез анкети, интервюта и др.

2.3.3. Планиране и реализация на дейности за активно участие на родителите в организираните от училището извънкласни дейности. /Чл. 208. (1) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на детето или ученика го прави необходимо/.

✓ коледни конкурси;

✓ училищни празници;

✓ училищни изложби;

✓ форуми за превенция на агресията и насилието

✓ дарения за деца в тежко социално положение

2.4. Провеждане на разяснителна кампания сред родителите на общи родителски срещи за механизма за осигурен достъп до учебната документация, техните права и задължения спрямо ЗПУО.

2.5. Създаване на функциониращо „Училище за родители” с превантивни функции

Дейност 2: Външно партньорство

2.1. Взаимодействие с институциите в системата на образованието, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление:

2.1.1. Партньорство с висши училища и с представители на работодателите и на юридическите лица с нестопанска цел при разработване на програми за избираемите

модули за придобиване компетентности в рамките на профилираната подготовка, определени в учебни програми, утвърдени от директора на училището.

2.1.2. Партньорство с община Божурище, културни институции в община Божурище и РУО при организирането на общински и регионални състезания, на които училището е домакин.

2.1.3 Партньорство с органите на местно самоуправление при подготовката, реализирането и управлението на национални и международни програми и проекти, подпомагащи дейности в областта на образованието.

2.1.4. Партньорство с медии при популяризиране дейността на училището.

2.1.5. Партньорство с университети и образователни институции.

2.2. Взаимодействие с Агенцията за закрила на детето и структурите на полицията

2.3. Взаимодействие с местната общественост

2.4. Сътрудничество със социални партньори при разработване на концепции, вътрешнонормативни документи, предложения, мнения, становища за и по политически проекти, съвместни проекти, модернизирани на материалната база на институцията

2.5. Представяне стратегията за развитието на училището пред родителската общност, и разяснителна кампания за план – приема като традиции и нови тенденции. Участие на родителите при определянето на план-приема в училището.

2.6. Удовлетвореност на училищните партньори по конкретни въпроси-проучвания чрез анкети, интервюта и др.

6. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗГРАЖДАНЕ СИСТЕМАТА ЗА КАЧЕСТВО

6.1. Утвърден план за изпълнение на стратегическите цели.

6.2. Актуализирани вътрешни правилници.

6.3. Разработен и утвърден училищен стандарт за качество на училището

6.4. Разработени актуални вътрешни нормативни актове.

6.5. Разработени и утвърдени училищни учебни планове – по паралелки

6.6. Разработена и утвърдена програма за целодневна организация

6.7. Изградени училищни екипи за: подкрепа за личностно развитие на детето и ученика; изграждане на позитивен организационен климат; утвърждаване на позитивна дисциплина; развитие на училищната общност.

6.8. Разработени индикатори за контрол.

6.9. Изградени училищни екипи за разработване на проекти.

6.10. Проведени обучения на екипите по разработване, управление и мониторинг на проекти.

6.11. Разработени и актуализирани вътрешни нормативни актове по СФУК

6.12. Разработен и актуализиран бюджет

6.13. Публикувани на сайта на училището:

- бюджет на училището;

- отчети по тримесечия, полугодия и календарна година;

- процедура за възлагане на обществена поръчка.

- обществени поръчки на училището /хранене, ремонти, доставки и др.

6.14. Разработени процедури по постъпване и разходване на извънбюджетните средства

6.15. Относителен дял (%) приходи от наеми, проекти, спонсорства дарения спрямо общия бюджет.

6.16. Брой договори за привличане на алтернативни източници за финансиране.

6.17. Относителен дял (%) на педагогическите кадри, участвали през календарната година в продължаваща квалификация.

- 6.18.** Относителен дял (%) на педагогическите кадри, участвали през календарната година в 16 учебни часа.
- 6.19.** Относителен дял (%) на педагогическите кадри, участвали през календарната година в дългосрочни обучения над 60 учебни часа по видове образователни институции.
- 6.20.** Публикуване на интернет страницата на училището на вътрешна система за управление на качеството.
- 6.21.** Изградена вътрешна система за движение на информацията и документите в образователната институция.
- 6.22.** Действаща библиотека /изградено автоматизирано библиотечно обслужване/.
- 6.23.** Актуализирани библиотечни единици.
- 6.24.** Наличие на училищен архив.
- 6.25.** Актуализиран правилник за архивиране на документите.
- 6.26.** Изработена номенклатура на делата, съгласно изискванията на Държавен архив.
- 6.27.** Набавена: справочна и художествена българска литература; справочна и художествена англоезична литература; философска и психологическа литература; методическа литература и др. Проведена инвентаризация, съгласно сроковете в нормативната уредба.
- 6.28.** Утвърдени вътрешни правила и процедури за назначаване и съкращаване на персонал.
- 6.29.** Утвърден механизъм за откритост и прозрачност при вземане на управленски решения.
- 6.30.** Утвърдени правила за делегиране на права.
- 6.31.** Утвърдени критерии за оценка на труда на учителите и служителите.
- 6.32.** Изградени: Система за охрана и сигурност; Механизъм с мерки и дейности за адаптиране на ученика към училищната среда; Актуализирана оценка на риска.
- 6.33.** Създадени възможности за включване на ученика в различни училищни общности – клубове, школи и др.
- 6.34.** Осигурени алтернативни форми на обучение.
- 6.35.** Осигурени условия за интерактивно учене.
- 6.36.** Наличие на достъпни източници: научна литература за подготовка на педагогическите специалисти; методически помагала на електронен и хартиен носител; интернет платформа за справочна литература.
- 6.37.** Кабинети и стаи с интерактивна образователна среда.
- 6.38.** Брой проверки за педагогически контрол, свързан с интерактивния образователен процес.
- 6.39.** Утвърдени мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин.
- 6.40.** Изградени правила за разрешаване на възникнали конфликти
- 6.41.** Наличие на начини и средства за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището.
- 6.42.** Наличие на училищен сайт, интернет страница с актуална информация.
- 6.43.** Изграждане на вътрешна информационна система за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището.
- 6.44.** Електронен дневник.
- 6.45.** Електронни портфолия на учители.
- 6.46.** Електронни портфолия на класове.
- 6.47.** Планиране на предварителни цели на урока според особеностите на учебния материал мястото на урока в системата от уроци по темата, нивото на подготовка на класа, потребностите на учениците.

- 6.48.** Съобразяване с учебната програма и с резултатите от входяща, изходяща диагностика и текущото оценяване при годишното и урочното планиране, както и гъвкава промяна при необходимост.
- 6.49.** Наличие на механизъм за промяна на годишното и урочното планиране, съобразно потребностите на учениците.
- 6.50.** Диференцирано обучение според равнището на справяне на учениците.
- 6.51.** Подготвени разнообразни учебни материали, съответстващи на различните стилове на учене на учениците.
- 6.52.** Ясна и методически обоснована структура на урока.
- 6.53.** Равномерно разпределяне на структурните компоненти на урока.
- 6.54.** Съответствие на преподаваното учебно съдържание с изискванията на учебната програма по предмета.
- 6.55.** Съдържанието на изложението е адекватно на поставените цели, като се съобразява с възможностите, интересите и потребностите на учениците.
- 6.56.** Осигуряване на връзка между съдържанието на настоящия урок и предходните уроци и по-рано изучавания материал.
- 6.57.** Изградени взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците.
- 6.58.** Умения за работа в екип.
- 6.59.** Установена от учителя позитивна атмосфера в паралелките.
- 6.60.** Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили изпитите от НВО към общия брой ученици съответно в IV, VII и X клас.
- 6.61.** Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили двата държавни зрелостни изпита към допуснатите до зрелостни изпити.
- 6.62.** Относителен дял (в %) на учениците на поправителен изпит към общия брой ученици.
- 6.63.** Относителен дял (в %) на повтарящите ученици към общия брой ученици.
- 6.64.** Относителен дял (в процент) на успешно завършилите (и получили документ) ученици със СОП.
- 6.65.** Относителен дял (в %) на отпадналите по различни причини от обучение ученици към броя на учениците за учебната година.
- 6.66.** Организиран от училището състезания, конкурси.
- 6.67.** Реализирани дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения.
- 6.68.** Резултати от участието на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.
- 6.69.** Изградени екипи за работа по проекти.
- 6.70.** Относителен дял на учителите с придобита следдипломна квалификация спрямо броя на заявителите такава.
- 6.71.** Брой учители, подготвили ученици-призьори на състезания, олимпиади и др.
- 6.72.** Утвърден план на възпитателната дейност в партньорство с представителите на ученическото самоуправление и родителите.
- 6.73.** Утвърдена система за възпитание, привличане, задържане и развитие на учениците в училището.
- 6.74.** Утвърдена система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности
- 6.75.** Наличие на функциониращи различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност.
- 6.76.** Наличие на педагогически съветници и психолози в училище и организация на работата им за активна подкрепа на възпитателната дейност.
- 6.77.** Брой споделени добри практики с цел приобщаване и участие на ученици в извънкласни и извънучилищни прояви.

- 6.78. Брой срещи с институции: с Агенцията за закрила на детето, структурите на полицията, представители на местната общественост, социални партньори.
- 6.79. Предприети мерки за отстраняване на противообществените прояви.
- 6.80. Брой проведени анкети, брой срещи и разговори с доказан ефект.
- 6.81. Брой разговори, наблюдения и проучвания.
- 6.82. Брой проведени здравни беседи; дискусии с представители на здравни организации; обучения; състезания в училището.
- 6.83. Брой реализирани дейности с екологична насоченост.
- 6.84. Брой реализирани дейности за възпитание на национални и общочовешки ценности.
- 6.85. Утвърден механизъм и система за партньорство. Система за наставничество.
- 6.86. Брой проведени инициативи с включване на родители.
- 6.87. Брой проведени родителски срещи в училището с отделните паралелки.
- 6.88. Наличие на разработени съвместни програми за избираем модули с висши училища.
- 6.89. Брой проведени съвместни състезания и прояви.
- 6.90. Получена реална подкрепа от община, областна администрация.
- 6.91. Съвместно разработени и утвърдени Вътрешни правила за работната заплата, Училищни критерии за диференциране труда на учителя и др.
- 6.92. Проведени заседания на педагогическия съвет с присъствието на представители на родителската общност. Взети съвместни решения.
- 6.93. Съгласуване и утвърдени училищни нормативни актове.
- 6.94. Изготвени анкети за проучвания.
- 6.95. Осигурена действаща и ефективна система за качество.

7. КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОЦЕНКА НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

Критериите са ориентировъчни по приоритетни области.

Рамковите критерии и показатели за самооценяване на качеството на образование в институциите са дефинирани по области на самооценяване.

Област: Управление на институцията

Критерий 1: Система за осигуряване качество на образованието

Показатели:

- 1.1. Наличие на училищна програма за повишаване качеството на образованието.
- 1.2. Наличие на вътрешноучилищни критерии за установяване качеството на образованието.
- 1.3. Създадена вътрешна система за осигуряване качеството на образованието.
- 1.4. Създаден механизъм за мониторинг и контрол на образованието.
- 1.5. Създаден механизъм за ранно предупреждение.
- 1.6. Изготвен доклад от проведена самооценка с изводи и мерки за осигуряване на високо качество за образованието.

Индикатори: - брой документи;

- брой проведени срещи;
- заповед за утвърждаване.

Критерий 2: Инвестиции в образованието или финансови ресурси.

Показатели:

- 2.1. Участие в национални, европейски и други международни програми и проекти. Разработване на училищни проекти.
- 2.2. Законосъобразно, икономически целесъобразно и прозрачно управление на бюджета.
- 2.3. Наличие на приходи на училището.

Критерий 3: Квалификационна дейност.

Показатели:

- 3.1. Реализиране на квалификационната дейност за педагогическия персонал на вътрешноучилищно ниво.
- 3.2. Реализиране на квалификационна дейност за педагогическия персонал, проведена от други институции.
- 3.3. Споделяне на ефективни практики.

Критерий 4: Нормативно осигуряване.

Показатели:

- 4.1. Осигурен достъп до законовата и подзаконовата нормативна уредба за осъществяване дейността на училището.
- 4.2. Осигурен достъп до учебната документация по изучаваните учебни дисциплини.
- 4.3. Състояние на училищната документация.

Критерий 5: Училищен персонал.

Показатели:

- 5.1. Наличие на правила и/или процедури при назначаване и съкращаване на персонала;
- 5.2. Откритост и прозрачност при вземане на управленски решения;
- 5.3. Делегиране на права;
- 5.4. Критерии за оценка труда на учителите и служителите;
- 5.5. Наличие на капацитет за оценка на състоянието на качеството на предлаганото образование;
- 5.6. Наличие на политика за насърчаване и ресурсно подпомагане на извънкласни дейности;
- 5.7. Качество на административното обслужване.

Област: Училищна среда

Критерий 1: Индивидуална среда на ученика

Показатели:

- 1.1. Наличие на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда;
- 1.2. Създадени възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности;
- 1.3. Осигурени условия за интерактивно учене.

Критерий 2: Училището като социално място

Показатели:

- 2.1. Създадени условия за интегриране на ученици със СОП;
- 2.2. Предприети мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин;
- 2.3. Наличие на правила за разрешаване на възникнали конфликти;
- 2.4. Дейности за превенция и разрешаване на конфликти;

2.5. Наличие на начини и средства за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището;

2.6. Наличие на училищен сайт с актуална информация.

Критерий 3: Материално-техническа база

3.1. Осигурена е достъпна архитектурна среда;

3.2. Наличие на ефективен пропускателен режим за ученици, родители и други външни лица;

3.3. Относителен брой (в %) на класните стаи, поддържани и оборудвани спрямо общия брой на класните стаи;

3.4. Наличие на съвременно оборудвани кабинети;

3.5. Осигуреност с материали и консумативи;

3.6. Достъпни за всички ученици и по всяко време на учебния ден библиотека и интернет;

3.7. Функционално място на ученика в класната стая /кабинета / физкултурния салон – наличие на регламентирани отговорности за реда и чистотата на работното място и спазването им. Опазване на интериора и екстериора на училището;

3.8. Функционално място на учителя – осигурен постоянен достъп до интернет и до актуална научна и педагогическа литература.

Критерий 4: Информационни ресурси

Показатели:

4.1. Информационна система за движение на информацията;

4.2. Осигуреност на училището с интернет;

4.3. Наличие и качество на компютърната техника.

Критерий 1: Учебна дейност

Показатели:

1.1. Подготовка и планиране на уроците

1.2. Структура на урока - ясна за учениците, установена от проведен педагогически контрол

1.3. Планиране и използване на ИКТ в урока

Критерий 2: Оценяване и самооценяване

Показатели:

2.1. Използване на разнообразни форми за проверка и оценка на ученици

2.2. Критерии за оценяване – известни на учениците

2.3. Обсег на използването на ИКТ при оценяването по учебни предмети от професионална подготовка

2.4. Ритмичност на оценяването

2.5. Изградени умения у учениците за самооценяване

Критерий 3: Взаимоотношения ученик-учител; ученик-ученик

Показатели:

3.1. Изградени взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците

3.2. Умения за работа в екип в паралелката.

3.3. Установена от учителя позитивна атмосфера в паралелките.

Критерий 4: Резултати от обучението.

Показатели:

4.1. Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили изпитите от НВО към общия брой ученици съответно в IV, VII и X клас.

- 4.2. Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили двата държавни зрелостни изпита към допуснатите до зрелостни изпити.
- 4.3. Относителен дял (в %) на учениците на поправителен изпит към общия брой ученици.
- 4.4. Относителен дял (в %) на повтарящите ученици към общия брой ученици.
- 4.5. Относителен дял (в процент) на успешно завършилите (и получили документ) ученици със СОП.
- 4.6. Относителен дял (в %) на отпадналите по различни причини от обучение ученици към броя на учениците за учебната година.

Критерий 5: Надграждане на знания и умения

Показатели:

- 5.1. Организирано от училището състезания, конкурси, олимпиади и др.
- 5.2. Планиране и реализация на дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения
- 5.3. Резултати от участието на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.
- 5.4. Изградени екипи за работа по проекти

Критерий 6: Педагогически постижения

Показатели:

- 6.1. Относителен дял на учителите с придобита следдипломна квалификация спрямо броя на заявителите такава.
- 6.2. Брой учители, подготвили ученици-призъори на състезания, олимпиади и др.

Област: Възпитателна дейност

Критерий 1: Организация на възпитателната дейност

Показатели:

- 1.1. Планиране на възпитателната дейност в партньорство с представителите на ученическото самоуправление и родителите
- 1.2. Създадена система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности
- 1.3. Създадени и функциониращи различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност
- 1.4. Наличие на педагогически съветници и психолози в училище и организация на работата им за активна подкрепа на възпитателната дейност
- 1.5. Популяризиране на добри практики с цел приобщаване и участие на ученици в извънкласни и извънучилищни прояви.
- 1.6. Дейност на училищния координационен съвет за справяне с тормоза в училище по изпълнение на „Механизма за противодействие на училищния тормоз“.

Критерий 2: Дейности по основни направления на възпитателната дейност

Показатели:

- 2.1. Планиране и реализация на дейности за преодоляване на агресията в училище.
- 2.2. Създаване на подкрепяща среда за деца и ученици, склонни към насилие и агресия.
- 2.3. Ранно откриване на ученици с асоциално поведение и предприемане на съответните мерки за работа с тях и семействата им.
- 2.4. Индивидуално консултиране на ученици по проблеми, свързани с тяхното поведение, с взаимоотношенията с връстници, родители, учители или с психичното, личностното и интелектуалното им развитие.

- 2.5. Реализиране на дейности за формиране на знания и умения за здравословен начин на живот и опазването му.
- 2.6. Реализиране на дейности за екологичното възпитание на учениците.
- 2.7. Реализиране на дейности за възпитание в национални и общочовешки ценности.
- 2.8. Ритуализация на училищния живот.
- 2.9. Реализиране на дейности за гражданско и интеркултурно възпитание на учениците.

Област: Училищно партньорство

Критерий 1: Партньорство между преките участници в училищното образование

Показатели:

- 1.1.Партньорство между преките участници в училищното образование.
- 1.2.Създадени условия за подкрепа на млади учители.
- 1.3.Включване на учителите в управлението на промените в училището.
- 1.4.Партньорство на училищното ръководство с методическите обединения, училищното настоятелство и екипа на ученическото самоуправление.
- 1.5.Средна посещаемост на родители на родителска среща – годишно.
- 1.6.Удовлетвореност на родителите по конкретни въпроси - проучвания чрез анкети, интервюта и др.
- 1.7. Участие на родителите в организираните от училището извънкласни дейности.
- 1.8. Осигурен достъп на родителите до учебната документация.
- 1.9.Дейност на Обществения съвет.

Критерий 2: Външно партньорство.

Показатели:

- 2.1. Взаимодействие с институциите в системата на образованието, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление.
- 2.2. Взаимодействие с Агенцията за закрила на детето и структурите на полицията.
- 2.3. Взаимодействие с местната общественост и бизнес.
- 2.4. Сътрудничество със социални партньори при разработване на концепции, вътрешнонормативни документи, предложения, мнения, становища за и по политически проекти, съвместни проекти, модернизирание на материалната база на институцията.
- 2.5. Участие на родителите при определянето на план-приема в училището.
- 2.6. Удовлетвореност на училищните партньори по конкретни въпроси-проучвания чрез анкети, интервюта и др.

8. ОБХВАТ НА СТРАТЕГИЯТА:

- ✓ ученици;
- ✓ педагогически специалисти от училището;
- ✓ директор;
- ✓ заместник - директори;
- ✓ училищен психолог;
- ✓ административни служители;
- ✓ непедagogически персонал;
- ✓ родителите – чрез обществен съвет и училищно настоятелство.
- ✓ социалните партньори.

9. АДМИНИСТРИРАНЕ

Постигането на стратегическата и оперативните цели за четиригодишния период е обвързано с приемането и гласуването на педагогическия съвет на План за изпълнение на дейностите, включващ времеви график, отговорни лица за изпълнение на конкретни

дейности, източник и приблизителна стойност на финансиране. Очакваните резултати са обвързани с редица динамични процеси, съпътстващи образователната система в България, което ги прави трудно прогнозируеми. Постигането на добри резултати ангажира всеки представител на образователната институция с поемане на конкретна отговорност за всяка една от дейностите, залегнали в плана. Планът е разработен на базата на обобщен анализ на силните и слабите страни на училището и установените потребности в сферата на качеството на образователно-възпитателния процес. Предвижда се актуализацията му да се извършва при необходимост или на всеки две години. Мониторингът по изпълнение на предвидените в плана дейности е приоритет на ръководството на училището с активното участие на общественния съвет като орган за граждански контрол.

10. ФИНАНСИРАНЕ.

Средно училище „Летец Христо Топракчиев“, град Божурище е на делегиран бюджет. Част от предвидените процедури в плана предвиждат именно актуализиране на процедурите по СФУК, които се нуждаят от обвързването със Стандарта за финансиране по чл.22, ал.2, т.17 от Закона.

За изпълнение на Стратегията 2021- 2025 училището ще има необходимостта от финансово обезпечаване и подкрепа от страна на община Божурище, за да изпълни целите, поставени в плана за действие, по отношение на разширяването на сградния фонд.

Голяма част от предвидените мерки и дейности за постигане на оперативните цели не изискват финансиране. Те са обвързани от активната намеса на човешки фактор чрез осъществяването на меки мерки, политики и дейности.

Дейностите, които предполагат финансови средства се осигуряват от:

- делегирания бюджет на институцията;
- целеви средства от първостепенния разпоредител с бюджета – община Божурище;
- собствени средства;
- средства от проекти и програми, финасирани от ЕС;
- средства от национални и оперативни програми на МОН
- наеми
- дарения
- спонсорства
- благотворителни инициативи за набиране на средства

11. МЕРКИ

12.1. С приоритет при изпълнение на дейностите се извежда мотивацията на целия екип от заинтересовани страни за постигане на общата стратегическа цел, обвързана с повишаване качеството на образование в СУ „Летец Христо Топракчиев“.

12.2. Запознаване на екипа с промените в нормативната уредба. Това е процес от изключителна важност за реализиране на дейностите в оперативните цели и гарантира пряка ангажираност на лицата в него.

12.3. Актуализация на вътрешните нормативни актове и изготвянето на нови правилници и процедури, съгласно целите на Закона за предучилищното и училищно образование, Държавните образователни стандарти, националните и европейски стратегически документи, както и политиките на местната власт в областта на образованието.

12. ОЦЕНКА НА СТРАТЕГИЯТА

СУ „Летец Христо Топракчиев“ – град Божурище

Измерването на постигнатото качество през 2025 година е съвкупност от действия за определяне на резултатите на институцията по критерии за периода 2021-2025 г. на измерване и съпоставянето им с определените равнища на качеството по всеки критерий.